

► Publieksevenement met water

Aanvullend advies hygiëne en infectiepreventie

Publieksevenement met watervoorzieningen

Eerder heeft u als organisator een document ontvangen met basisadviezen hygiëne en infectiepreventie bij evenementen. Bij sommige evenementen is er een verhoogd risico op infectieziekten door de aard of omgeving van het evenement, zoals bij evenementen met tijdelijke watervoorzieningen. Daarom ontvangt u een aanvullend advies.

Maatregelen

Als watervoorzieningen zoals tijdelijke leidingwaterinstallaties en bubbelbaden verkeerd worden aangelegd, onderhouden of gebruikt dan is een besmetting met ziekteverwekkers zoals E. coli (Escherichia coli) en legionellabacteriën mogelijk. Ook kunnen ziekteverwerkers in natuur- en oppervlakte water een risico vormen voor de gezondheid van deelnemers tijdens het evenement.

Technische Hygiëne Zorg

Mocht u vragen hebben over de onderstaande beschreven maatregelen, bel gerust. We staan u graag te woord. U kunt ons bereiken via telefoonnummer:

T 088 - 880 50 78 (optie 4)

of stuur een mail naar:

evenementen@ggdzl.nl

Dit advies is tot stand gekomen door:

- **HYGIËNERICHTLIJN VOOR EVENEMENTEN (RIVM)**
- **DRAAIBOEK WATERRECREATIE INFECTIEZIEKTEN**
- **STOWA HANDREIKING**

Zowel bestaande als tijdelijke leidingwaterinstallaties moeten voldoen aan de normen van het Nederlands Normalisatie Instituut (NEN1006). In de [Waterwerkbladen](#) is deze norm uitgewerkt. Voor tijdelijke leidingwaterinstallaties is het [Waterwerkblad 1.4H](#) van toepassing. Hierin staat beschreven hoe de installatie moet worden aangelegd, welke materialen moeten worden gebruikt en hoe de installatie moet worden beheerd. Mogelijk kunnen ook andere waterwerkbladen van toepassing zijn, zoals WWB 4.1 'Drinkwaterreservoirs' en WWB 4.4 'Warmtapwaterinstallaties'.

Hygiënenormen aansluiting op bestaande leidingwaterinstallatie:

- › Zorg dat de aanleg en het gebruik van de tijdelijke leidingwaterinstallatie voldoet aan het [Waterwerkblad 1.4H](#) en aan de aansluitvoorwaarden van het drinkwaterbedrijf.
- › Ga na of de leidingwaterinstallatie ook aan andere [Waterwerkbladen](#) moet voldoen.
- › Afwijkingen zijn alleen toegestaan op basis van een risicoanalyse en in overleg met het drinkwaterbedrijf.

Watervoorzieningen die **niet** zijn aangesloten op (tijdelijke) leidingwaterinstallaties, bijvoorbeeld: baden, fonteinen en drinkwatertankwagens.

Badwaterbassins (badinrichtingen)

Voor badinrichtingen zijn vanaf 01-01-24 eisen voor de hygiëne opgenomen in het [Besluit activiteiten leefomgeving](#) (Bal), vallend onder de Omgevingswet. In het Bal worden ook eisen opgenomen voor badwaterbassins die langer dan 24 uur zijn geplaatst. Dit kan elke vorm van een 'waterkerende constructie' zijn (badwaterbassin; voor het vasthouden van water bedoeld voor het zwemmen of baden) en van elke afmeting zolang het bad maar bestemd is om in te baden; bijvoorbeeld hottubs en bubbelbaden.

Hygiënenormen badwaterbassins:

- › Bepaal of eisen uit de geldende regelgeving voor de te plaatsten badwaterbassins van toepassing zijn en voer de geldende eisen uit.
- › Voor badinrichtingen gelden ook de normen uit de [Hygiënerichtlijn voor sauna's en badinrichtingen](#).

Waterhoudende of -sproeiende installaties of apparaten

Voorbeelden van waterhoudende of -sproeiende installaties of apparaten zijn (zwem)badjes (niet vallend onder badinrichtingen), sproeiers, fonteinen, fonteinvloeren (bedriegertjes), vernevelaars, luchtbevochtigers en waterspeel(tuin)toestellen. In waterinstallaties die in de buitenlucht staan zoals baden, fonteinen en bedriegertjes kan er sprake zijn van verontreiniging met ontlasting en urine van dieren (vogels, ratten etc.) en mensen. Ook kan bij onvoldoende onderhoud en verversing een slijm laagje van micro-organismen op wanden van de waterinstallatie ontstaan, ook wel biofilm genoemd, waarin ziekteverwekkers zoals legionella kunnen zitten. Wordt een voorziening voor wateropslag gebruikt (tankwagen/reservoir) en wordt dit water gebruikt voor tijdelijke drinkwaterinstallaties, waterhoudende of -sproeiende installaties zoals handenwasgelegenheden of baden? Gebruik dan alleen wateropslagvoorzieningen die daarvoor bedoeld zijn en schoon zijn.

Vraag altijd aan de leverancier van de wateropslagvoorziening om een bewijs dat het geschikt is voor de opslag van drinkwater.

Hygiënenormen waterhoudende of -sproeiende installaties of apparaten:

- › Het water in tanks, reservoirs en andere vormen van tijdelijke wateropslag dat voor drinkwaterinstallaties, waterhoudende of sproeiende installaties wordt gebruikt, zoals handenwasgelegenheden en bubbelbaden, dient van drinkwaterkwaliteit te zijn.
- › Gebruik voor het vullen van waterinstallaties geschikte waterslangen die voor drinkwater worden gebruikt, niet beschadigd zijn en droog en schoon zijn; bij voorkeur worden nieuwe slangen gebruikt.
- › Vul een waterinstallatie zo kort mogelijk voordat het gebruikt wordt.
- › Gebruik voor wateropslag dat voor drinkwaterinstallaties, waterhoudende of -sproeiende installaties of apparaten wordt gebruikt alleen voorzieningen die hiervoor bedoeld zijn.
- › Volg de onderhoudsinstructies van de fabrikant of leverancier voor waterhoudende of -sproeiende installaties, baden of apparaten.
- › Ververs het water van een bad dagelijks. Ververs het water direct bij vervuiling met ontlasting, urine of bloed van mens of dier. Reinig vervuilde baden voor gebruik en volgens de onderhoudsinstructie.
- › De wanden en bodem van (zwem)baden zijn van glad, waterdicht materiaal.
- › Voorkom dat (huis)dieren in (zwem)baden komen.
- › Gebruik voor het vullen van baden water van drinkwaterkwaliteit.
- › Badmaterialen (zoals trapjes en speelgoed) zijn gemaakt van materiaal dat goed schoon te maken is.
- › Is er water gekomen in bad(speel)materialen? Laat ze dan na gebruik leeg lopen en leg ze te drogen op een droge plek.

Natuurwater/oppervlaktewater

In oppervlaktewater (natuurwater) kunnen ziekteverwekkers leven en zich vermeerderen. Tijdens evenementen kunnen er activiteiten op en in oppervlaktewater plaatsvinden. Daarom is het belangrijk om bij evenementen waar gebruik wordt gemaakt van natuurwater het risico op besmetting zo klein mogelijk te maken.

Voor het natuurwater zijn er officiële zwemwaterlocaties vastgesteld. Deze locaties worden door de provincie of [omgevingsdienst](#) (OD) regelmatig (van 1 mei tot 1 oktober) gecontroleerd. Wordt er gebruikgemaakt van zo'n locatie, dan kunt u van 1 mei tot 1 oktober een zwemadvies en een profiel van de desbetreffende locatie inzien via de website [Zwemwater.nl](#).

Het is mogelijk dat er een vergunning is verleend voor activiteiten in natuurwater buiten het vastgestelde zwemseizoen of op een niet-aangewezen zwemwaterlocatie. Deze activiteiten kunnen een gezondheidsrisico vormen. Raadpleeg hiervoor de provincie of de Omgevingsdienst (OD) uit de regio. Ook is het aan te raden een risicoanalyse te maken en hiervoor gebruik te maken van de informatie van de [Handreiking voor evenementen in, op, met, boven en rondom water](#) en survival runs. Wasgelegenheden zijn nodig als er sprake is van zwemmen in oppervlaktewater.

Specifieke invloeden op water- en modderkwaliteit

Riolverstort

Bij grote hoeveelheden neerslag kan niet al het afvalwater door de rioolwaterzuivering worden behandeld en vinden soms riolverstorten plaats. Hierbij komt onbehandeld afvalwater in het oppervlaktewater. Dit onbehandelde water kan ziekteverwekkers bevatten. De impact daarvan is afhankelijk van de grootte van de rioolwaterzuiveringsinstallatie, de grootte van het overstort, het volume van het ontvangende water, of dit water stroomt of niet, en wat de stroomrichting van het water is. Binnen het stedelijk gebied weet de gemeente of het waterschap vaak precies waar de riolverstorten zich bevinden. Dit kan van pas komen ter voorbereiding op zwem- of modderevenementen in steden.

Crowding

Door een plotse massa mensen in het water, vooral in water met een klein volume of in niet stromend water, is de kans op mens-op-mensbesmetting groter.

Weersomstandigheden

Denk aan warm weer, hogere watertemperaturen en (hevige) regenval, waarbij, naast riolverstorten, afspoeling van bijvoorbeeld straten, daken en landbouwgrond kan plaatsvinden.

Dieren in de omgeving/in het water

Denk aan ratten, hazen, konijnen, watervogels, maar ook vee- of hondenuitlaatplaatsen naast het water.

Type modder

Modder kan natuurlijk zijn ontstaan door vermenging van regenwater of oppervlaktewater met de aarde. Maar modder kan ook gemaakt worden door vermenging van aarde of zand uit een 'schoon' bedrijf met ofwel leidingwater (modderbakken), dan wel officieel zwemwater of ander oppervlaktewater (grondwater).

Hygiënenormen zwemmen in natuur/oppervlaktewater:

- › Houd bij de voorbereiding een logboek bij en noteer daarin eventuele afwijkingen in de waterkwaliteit, zoals vuil, olie, schuim, verminderd doorzicht en dergelijke en de veiligheid van de omgeving (obstakels, kuilen, afval, glas, etc.). Leg afwijkingen ter beoordeling voor aan een deskundige op dit gebied.
- › Neem contact op met de waterkwaliteitsbeheerder (Rijkswaterstaat, de provincie of een waterschap), om een beeld te krijgen van de waterkwaliteit en mogelijke bronnen van verontreiniging van het wateroppervlak waar het evenement gehouden wordt.
- › Wijs de deelnemers aan het evenement erop dat zwemmen in natuurwater als niet-aangewezen zwemlocaties niet risicovrij is en dat het moeilijk is te schatten met welke micro organismen men in contact kan komen en of die wel of niet ziekmakend zijn. Vooral mensen met een verminderde weerstand, bij zwangerschap of mensen met huid-, oor- en oogproblemen wordt het zwemmen in water dat niet aan de eisen van zwemwater voldoet sterk ontraden.